

Motion

1981/82: 2572

Lars Werner m. fl.

Förslag till hälsoskyddslag, m. m. (prop. 1981/82:219)

Genom förslagen i propositionen ersätts hälsovårdsstadgan från år 1958 med en ny hälsoskyddslag. Denna har fått formen av en ramlag. Visserligen säger föredraganden att det inte rör sig om en renodlad ramlag, men det är ändå en ramlagstiftning som inte alls är så preciserad som den gamla hälsovårdsstadgan. Från några remissinstanser ifrågasätts ramlagstiftning på detta område. För vår del anser vi att denna teknik med en ramlagstiftning kan godtas endast om lagen utgör grund för betydligt mera preciserade bestämmelser som utfärdas med stöd i lagen. Genom att det rör sig om en ramlag får utfärdade bestämmelser ökad betydelse för tolkning av lagen. Vad vi föreslår nedan är synpunkter som vi anser måste vägas in när bestämmelser utfärdas med stöd i lagen. I ett fall föreslår vi dock ändring i själva lagtexten. Vi konstaterar också att det inte alls rör sig om någon reform med nämnvärt materiellt innehåll. Att så blir fallet sammanhänger med att det mycket bestämt sägs ut att lagen inte får leda till några kostnadsökningar för någon. Man framhåller också att det inte får bli frågan om ambitionshöjningar. Det rör sig sålunda bara om en modernisering i ord av redan existerande förhållanden på hälsoskyddets område. Vi anser för vår del att riksdagen redan nu, i samband med att lagen antas, uttalar att syftet skall vara att höja ambitionsnivån framdeles.

I propositionen sägs att det förutsätts att regeringen och kommunerna kommer att utfärda ytterligare föreskrifter utöver lagen. Här föreslår vi att bl. a. följande synpunkter av riksdagen ges regeringen till känna för hänsynstagande vid utfärdande av sådana föreskrifter.

I frågan om gränsvärden för luftföroreningar menar vi att sådana skall utfärdas och få en så bindande innebörd att de styr den samhällsplanering som de nya miljö- och hälsoskyddsnämnderna skall delta i. Nivån skall läggas så lågt som utifrån ekonomiska och tekniska synpunkter kan anses skäligt.

Beträffande bostadslägenheter anser vi, i likhet med många remissinstanser, att det skall utfärdas uttryckliga bestämmelser om vad en godtagbar bostadslägenhet skall ha tillgång till. Minimnivån enligt bostadssaneringslagen bör också anses vara den nivå där sanitär olägenhet anses inträda enligt hälsoskyddslagen. I bestämmelserna bör också tas upp olägenheter i bostadslägenheter som aktualiserats under senare år, som av bl. a. formaldehyd, radon, mögel, fukt, m. m.

I den nuvarande hälsovårdsstadgan finns bestämmelser om mjölkhantering, som faller bort i och med att denna stadga upphör att gälla då den nya

hälsoskyddslagen träder i kraft. Här bör klart framgå vilka bestämmelser som skall träda i stadgans ställe. Mjölkhanteringen bör, i likhet med vad som nu sker med konsumtionsvattnet, föras under livsmedelslagen.

I propositionen tas processer mot fastighetsägare som tredskas upp. Här föreslås en ordning med inskrivning i fastighetsboken eller tomträttsboken av tvisten så att den kommer att belasta ny ägare till fastigheten. Skall en sådan anordning kunna bli effektiv fordras enligt vår mening också att vitet förs över till den nye ägaren. Så blir inte fallet enligt propositionen, men förutsätts det ändå att så kommer att bli fallet när viteskommittén lägger sitt förslag. Med det kan vi låta oss nöja. Men vi vill inte låta oss nöja med att inskrivningen begränsas till fall där vitet uppgår till minst ett basbelopp. Vi menar att det räcker med att föreläggandet till fastighetsägaren har större betydelse för att inskrivning skall kunna ske. Vi menar att en nödvändig begränsning ändå skall kunna ske så att myndigheterna inte kommer att orimligt belastas av ett mycket stort antal inskrivningar. I enlighet med denna vår uppfattning föreslår vi ändring av propositionens lagtext härmed.

Vad gäller provtagning för fastställande av konsumtionsvattens kvalitet anser vi en sådan kontroll så viktig att den inte kan få väljas bort av ekonomiska hänsyn. Vi anser att hälsohänsynen måste komma i första hand också vad gäller enskilt ägda vattentäkter. Vi anser på denna grund att kontrollen av konsumtionsvatten skall betalas av kommunerna också vad gäller kontroll av enskilda vattentäkter och sålunda inte beläggas med avgift, som föreslås i propositionen.

I propositionen sägs, som redan här nämnts, att den nya lagen om hälsoskydd inte skall få förorsaka kommunerna någon extra kostnad. Vi menar att sådana kostnader ändå måste uppkomma om lagen och dess tillämpningsbestämmelser skall få fullt genomslag. Som nämnts måste utgångspunkten redan nu vara att ambitionerna framdeles skall höjas vad gäller hälsoskyddet i samhället.

Då kommunerna redan är hårt belastade och staten beslutat om att innehålla kommunala skattemedel föreslår vi att regeringen ges i uppdrag att utarbeta statsbidragsbestämmelser för kostnader som nu och framdeles uppkommer som följd av hälsoskyddslagen och dess följdbestämmelser.

Med stöd av det anförda föreslås

1. att riksdagen ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande bestämmelser utfärdade med stöd i hälsoskyddslagen,
2. att riksdagen beslutar anta 20 § första stycket av förslaget till hälsoskyddslag i följande som motionärernas förslag angiven lydelse:

*Propositionens förslag**Motionärernas förslag*

20 §

Om miljö- och hälsoskyddsnämnden i fråga om en fastighet eller byggnad har meddelat föreläggande eller förbud samt föreläggandet eller förbudet är av större betydelse och förenat med ett vite som uppgår till minst ett basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, får nämnden översända beslutet om föreläggandet eller förbudet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsboken eller tomträttsboken. Har sådan anteckning skett gäller föreläggandet eller förbudet mot ny ägare av egendomen. Utsatt vite gäller dock inte mot ny ägare av egendomen, men nämnden får utsätta nytt vite för denne.

Om miljö- och hälsoskyddsnämnden i fråga om en fastighet eller byggnad har meddelat föreläggande eller förbud samt föreläggandet eller förbudet är av större betydelse och förenat med vite, får nämnden översända beslutet om föreläggandet eller förbudet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsboken eller tomträttsboken. Har sådan anteckning skett gäller föreläggandet eller förbudet mot ny ägare av egendomen. Utsatt vite gäller dock inte mot ny ägare av egendomen, men nämnden får utsätta nytt vite för denne.

Stockholm den 2 juni 1982

LARS WERNER (vpk)

EIVOR MARKLUND (vpk)

NILS BERNDTSON (vpk)

EVA HJELMSTRÖM (vpk)

C. H. HERMANSSON (vpk)

BERTIL MÅBRINK (vpk)

PER ISRAELSSON (vpk)